

MEDLEMSRAPPORTERING FOR Nesodden kommune

For 2021

OFFENTLIG SEKTOR

”Å stille etiske- og sosiale krav i offentlige anskaffelser er nødvendig for å fremme anstendige arbeids- og miljøforhold. Det vil også styrke prinsippet om likebehandling, som er en forutsetning for velfungerende og effektive markeder.”

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger storinnkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltningen av fellesskapets ressurser bør offentlige virksomheter gå foran og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) vil gi offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens § 5. Bedrifts-/virksomhetsmedlemmer i Etisk handel Norge rapporterer på arbeidet med aktsomhetsvurderinger og oppfyller åpenhetslovens krav om redegjørelse for aktsomhetsvurderinger og langt på vei informasjonsplikten, ifølge Oslo Economics Konsekvensutredning av lovforslaget. Et viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det nasjonale kontraktsvilkåret for etisk handel utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der samfunnsansvar er en viktig komponent på linje med pris, miljø, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at useriøse leverandører ikke tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø eller klima.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel. Rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra **Kommunedirektøren**

Kommunedirektøren anser det som en forutsetning for en moderne kommuneorganisasjon at alle våre kontrakter og handel skal være underlagt etiske vurderinger.

Nesodden kommune er medlem hos Etisk Handel Norge for å sikre tilgang på oppdatert spisskompetanse innenfor et omfattende fagområde med tidvis høy risiko for at handel ikke skjer etter ønskede forhold. Nesodden kommune benytter tjenestene i initiativet for innspill og kvalitetssikring der hvor etiske krav er minimumskrav eller tildelingskrav, samt ved oppfølging av stilte kontraktskrav.

Nesodden kommune er i denne sammenheng tilknyttet Felles innkjøpskontor i Follo (FIK), og omfatter samarbeid mellom fire kommuner; Ås, Vestby, Frogn og Nesodden. I dette samarbeidet er det utarbeidet felles innkjøpsstrategi, som tar sikte på å blant annet ivareta lovfestede etiske retningslinjer. Nesodden kommune vedtok i 2020 en ny strategi for offentlige anskaffelser hvor også etisk handel har blitt viet tiltak. I april 2021 vedtok kommunestyret å innføre skjerpede seriositetsbestemmelser for kunngjøringspliktige anskaffelser innen bygg- og anlegg, og i kommunalområdet Digitalisering, utvikling og administrasjon (DUA) ferdigstilles det et innkjøpsreglementet for internt bruk i 2022.

Nesodden kommune har en desentralisert innkjøpsmodell der virksomhetslederne selv er ansvarlig for innkjøp innenfor egen budsjettamme. Alle ansatte har tilgang på kompetanse fra rådgivere i DUA og nyttig informasjon som ligger publisert på innkjøpssiden på intranettet. Det er fortsatt 1,5 årsverk som jobber som rådgivere sentralt innen offentlige anskaffelser.

Om virksomheten:

Navn:

Nesodden kommune

Antall ansatte:

1 180

Samlet innkjøp av varer og tjenester, inkl. investeringer, i rapporteringsåret (NOK):

639 355 837

Anskaffelser og leverandører som omfattes av årsrapporten:

Antall anskaffelser som omfattes av rapporten:

8

Hvilke varer som omfattes:

Helsevikarer

Kontorrekvisita og fritt skolemateriell

Legemidler, multidose og farmasøytiske tjenester

Leie av løse matter - Samkjøpsavtale

Medisinske forbruksvarer m.m.

Møbler og inventar til skole og barnehage - Samkjøpsavtale

Tekstiler til sykehjem

Trykte bøker til bibliotek

Antall leverandører:

13

Totalverdi (cirka) på anskaffelsene som omfattes av rapporten (NOK):

Kontaktinformasjon for rapporten:

Navn: Tanya Omtvedt Aslakrud

Stilling: Innkjøpsrådgiver

Epost: tanya.aslakrud@nesodden.kommune.no

Telefon: 90629479

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2016

“Kommunens samfunnsansvar
gjennomsyrrer alt vi gjør,
kommunes verdier og etiske
retningslinjer er en felles plattform
for ansatte og folkevalgte”

Foto: Flickr, ILO Better Work Programme

Prioriterte mål / aktiviteter i rapporteringsåret

Mål / aktiviteter for rapporteringsåret	Status / fremdrift
Gjennomført kontroll på leverandør av tekstiler til sykehjem	Avsluttet. Ingen merknader
Kommunestyrevedtak på skjerpede seriositetsbestemmelser	Vedtaksdato 14. april 2021
Utarbeidet innkjøpsreglement for internt bruk	Ikke vedtatt

Prioriterte mål / aktiviteter for kommende rapporteringsår

Mål / aktiviteter
Få vedtatt internt innkjøpsreglement
Gjennomføre kontroll på én leverandør
Få informasjon om etiske krav på intranett
Kontraktsoppfølging er tidkrevende arbeid, og det må finnes tid for å sikre at leverandørene etterlever de verdiene kommunen som oppdragsgiver har satt. Nesodden kommune samarbeider med flere for gjennomføring av konkurranser og kontraktsoppfølging, og trenger med det å finne en måte for å få informasjon om hvem som har gjort hva på de kontraktene kommunen deltar på.
I forbindelse med forbedringsprosjektet på nyanskaffet KGV og KAV vil ulike maler på minimums, tildelings og kontraktskrav vurderes og nødvendige implementeres. Etiske krav vil være inkludert her.

1. FORANKRING

Forankring, organisering og kompetanse

1. FORANKRING, ORGANISERING OG KOMPETANSE

1.1 Hvordan arbeid med etisk handel er forankret og organisert i virksomheten

Om arbeidet med etisk handel er forankret i strategiske prosesser / dokumenter.

Etisk handel er forankret i anskaffelsestrategien under delmål 4 "Nesodden kommune skal vise samfunnsansvar i sine anskaffelser".

Om det er utarbeidet en konkret plan eller tilsvarende for mål / aktiviteter som gjelder rapporteringsåret.

Under delmål 4 i strategien fremkommer et mer konkret tiltak "2. Etablere og vedta rutiner for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og andre samfunnshensyn knyttet til anskaffelser".

Videre fremkommer det i strategien at etter lov om anskaffelser skal oppdragsgivere ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter i anskaffelsen. Flere av produktene norske kommuner anskaffer finnes på Direktoratet for forvaltning og økonomistyring sin liste over produkter med høy risiko for kritikkverdige arbeidsforhold i leverandørkjeden, og som medlem i Etisk Handel Norge vil kommunen øke sin bevissthet ved å etterspørre produkter med anerkjente tredjepartssertifiseringer.

Om det rapporteres på fremdriften i arbeidet med etisk handel til administrativ / politisk ledelse i virksomheten.

Rapporten er behandlet i kommunedirektørens ledergruppe før oversendt EHN. Politisk hold blir informert gjennom årsrapporten til kommunen.

Om en person i virksomheten har ansvar for arbeidet med etisk handel.

Det faglige ansvaret og oppfølgingen ligger hos team økonomi og analyse i kommunalområdet Digitalisering, utvikling og administrasjon.

Om andre personer i virksomheten er involvert i arbeidet med etisk handel.

Ja, gjennom krav i anskaffelsesprosessene.

1.2 Kompetanseutvikling og opplæring

Om deltakelse på kurs og/eller andre kompetansehevende tiltak i rapporteringsåret for å øke kunnskapen om etisk handel hos ansatte.

Innkjøpsrådgiver deltar på webinarer knyttet til ulike temaer innen offentlige anskaffelser, men ikke deltatt på noen som kun omhandler etisk handel. Kompetansen deles internt og med

Om virksomheten har identifisert behov for opplæring og/eller andre kompetansehevende tiltak knyttet til etisk handel.

Maler og rammeverk ivaretar det grunnleggende og kommunen har god oversikt over alle felles rammeavtaler på intranettet. I tillegg har innkjøpsrådgiver god dialog med Etisk handel Norge, hvor kommunen får dekket behovet utover egen kompetanse.

Denne rapporten omhandler felles rammeavtaler. Det kommunen blant annet vil jobbe videre med er kravene i

egne anskaffelser gjennom predefinerte maler og god informasjon på innkjøpssiden på intranett.

2. IMPLEMENTERING

Implementering av etisk handel i anskaffelsesprosessen

Foto: Kirkens Nødhjelp

2. IMPLEMENTERING AV ETISK HANDEL I ANSKAFFELSESPROSESSEN

2.1 Risikokartlegging

Beskriv metode og/eller kilder for risikokartlegging virksomheten bruker, før eller etter inngåelse av kontrakt, for å identifisere risiko for mulige brudd på arbeidstakerrettigheter og miljøforhold i leverandørkjeden.

Felles innkjøpskontor har utarbeidet en rutine som følges ved etablering av felles rammeavtaler.

Rutinen inkluderer vurderinger knyttet til:

- om produktet som skal anskaffes, er et høyrisikoprodukt (om produksjonsprosessen innebærer risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter)
- forholdsmessighet (volum, verdi og varighet)
- markedsmodenhet
- produktets strategiske viktighet for virksomheten
- avvisning (f.eks. om leverandøren er tidligere dømt for barnearbeid)
- kontraktsoppfølging

Ved utarbeidelse av FIK sine konkurransegrunnlag utarbeides blant annet en overordnet kontraktsstrategi som tvinger en til å tenke igjennom anskaffelsen fra A til Å i forkant av kunngjøring blant annet når det gjelder mulige brudd på arbeidstakerrettigheter og miljøforhold i leverandør kjeden.

Andre verktøy som benyttes er:

- DFØ sin prosessveiledning om sosialt ansvar
- DFØ sin risikostyringsverktøy for etiske krav
- DFØ sin oversikt over høyrisikoprodukter
- Etiske kvalifikasjonskrav
- Etiske tildelingskriterier
- Etiske kontraktskrav
- 8 ILO-konvensjoner
- DFØ og IEH standard kontraktsvilkår for etisk handel
- Bruk av anerkjente merkeordninger og anerkjente miljøledelse i offentlige innkjøp
- Egenrapportering sosialt ansvar

2.2 Etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

Oppgi i hvilke anskaffelser etiske- og sosiale krav er anvendt i rapporteringsåret, inklusive anskaffelser tidligere år dersom disse er gjenstand for oppfølging; type avtale; antall leverandører som leverer på avtalene; krav i hvilke faser i anskaffelsesprosessen. Virksomheter som legger etiske- og sosiale krav til grunn i alle anskaffelser lister opp minst fem anskaffelser der kravene anses som relevante.

I hvilke anskaffelser	Type avtale	Antall leverandører på avtalen	Anvendt etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen		
			Som kvalifikasjonskrav	Ved tildeling av kontrakt	Som kontraktsvilkår
Helsevikarer	Rammeavtale	5	Nei	Nei	Ja
Kontorrekvisita og fritt skolemateriell	Rammeavtale	1	Nei	Ja	Ja
Legemidler, multidose og farmasøytiske tjenester	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Leie av løse matter - Samkjøpsavtale	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Medisinske forbruksvarer m.m.	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Møbler og inventar til skole og barnehage - Samkjøpsavtale	Rammeavtale	2	Ja	Nei	Nei
Tekstiler til sykehjem	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Trykte bøker til bibliotek	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja

Oppgi hvilken mal for etiske- og sosiale kontraktsvilkår og mal for kvalifikasjonskrav som er brukt i anskaffelsene listet opp i tabellen (Etisk handel Norge, Difi, egen mal, annen mal.)

En endring fra tidligere er at etiske krav nå ligger som en del av kontraktene, og er ikke med som eget vedlegg. Derfor er det litt vanskelig å angi hva som er malen. Det som er sikkert er at punktene har tilsvarende ordlyd og er like omfattende som malen til Etisk handel Norge. Flere av leverandørene våre er medlem hos EHN.

Helsevikarer: FIK sin egen mal med utgangspunkt i tidl Difi sin mal

Kontorrekvisita og fritt skolemateriell: Ligger som en del av kontrakten til Viken fylkeskommune.

Legemidler, multidose og farmasøytiske tjenester: Ligger som en del av kontrakten til Oslo kommune

Leie av løse matter - Samkjøpsavtale: Ligger som en del av kontrakten til Oslo kommune

Medisinske forbruksvarer m.m.: Ligger som en del av kontrakten til Oslo kommune

Møbler og inventar til skole og barnehage - Samkjøpsavtale: Ligger som en del av kontrakten til Oslo kommune, samt implementert i listen over Krav knyttet til leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner.

Tekstiler til sykehjem: Tidl Oppegård kommune sin mal

Trykte bøker til bibliotek: Ligger som en del av kontrakten til Viken fylkeskommune.

2.3 Oppfølging av etiske- og sosiale krav i kontraktsfasen

Hvilke enkeltprodukter/varer har vært gjenstand for kontraktsoppfølging i rapporteringsåret (kan også innbefatte enkeltprodukter/varer på avtaler inngått tidligere år)?

Frottehåndkle - 415 gr - 50x70 - 43 lys blå

Beskriv oppfølgingstiltak og -aktiviteter virksomheten har gjennomført overfor leverandører i rapporteringsåret for å påse etterlevelse av de etiske- og sosiale kravene i kontraktsfasen:

Nesodden kommune har i samarbeid med EHN gjennomført sin første kontroll på etiske kontraktskrav. Valget falt på bomullsprodukter, da disse er risikoprodukter. Leverandøren svarte raskt og utfyllende ut malen fra EHN. Kommunen hadde et møte med EHN hvor svarene i rapporten ble gjennomgått. Tilslutt hadde kommunen og EHN et møte med leverandør. En god dialog og alle spørsmål ble besvart utfyllende.

Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsfølging knyttet til etiske- og sosiale krav i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

1

Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kontraktskravene hos aktører i leverandørkjeden?

Nei

Hvis ja : Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid, etc)	Hvor i leverandørkjeden	Tiltak iverksatt for å rette avvik	Status

Beskriv erfaringer i arbeidet med anvendelse av etiske- og sosiale krav i anskaffelsesprosessen.

Vi opplever at leverandørene støtter og ønsker å bidra til overholdelse av de etiske krav som stilles, men dette er et omfattende arbeid som krever god dialog og kompetanse internasjonalt, og kommunen er derfor avhengig av bistand fra Etisk handel Norge.

Vår hovedutfordring vedrørende de etiske kravene, er tid til kontraktsoppfølging, da etiske krav er ett av mange krav som stilles i dagens kontrakter. Kontraktsoppfølging vil kreve mer i fremtiden og som vi som oppdragsgiver

må tilpasse oss. Generelt sett er mindre kommuner avhengige av at det utvikles sentrale verktøy som de kan benytte seg av i oppfølgingsarbeidet.

3. PÅDRIVERROLLE

Pådriverrolle, dialog og kommunikasjon

Foto: Shutterstock

3. PÅDRIVERROLLE, DIALOG OG KOMMUNIKASJON

3.1 Øke oppslutning internt og eksternt

Har virksomheten gjennomført tiltak/aktiviteter internt og eksternt i rapporteringsåret for å øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel.

Ja

Hvis ja, beskriv tiltak/aktiviteter

Type tiltak	Formål	Målgruppe
Gjennomført kontroll	Øke kompetansen om arbeidet som må gjøres for å følge opp dette kontraktskravet	Innkjøpsrådgiver
Kommunestyrevedtak på skjerpede seriositetsbestemmelser	Ivareta utvidet samfunnsansvar innenfor kunngjøringspliktige anskaffelser på bygg- og anleggskontrakter	Virksomhet Eiendom. Utarbeidet i samarbeid med lokalt næringsråd

3.2 Kommunikasjon

Hvordan virksomheten kommuniserer internt om sitt arbeid med etisk handel.

Via intranett, e-post, lederinformasjon og politiske møter.

Hvordan virksomheten kommuniserer eksternt om sitt arbeid med etisk handel.

Gjennom kommunens nettside og politiske møter.

Kontakt:

Nesodden kommune

Tanya Omtvedt Aslakrud

tanya.aslakrud@nesodden.kommune.no

90629479